

نام	باسمه تعالی	کلاس:	مهر مدرسه
نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان زنجان	تاریخ امتحان:	21 / 10 / 99
نام پدر:	اداره آموزش و پرورش ناحیه 2 زنجان	مدت امتحان:	90 دقیقه
نام آموزشگاه: پویندگان فرزانه	رشته: انسانی	نوبت: اول	تعداد صفحه (4)

ردیف	سوالات	بارم											
1	تاریخ ادبیات												
	درستی و نادرستی هر یک از عبارات های زیر را بنویسید الف) جامی، معروف ترین شاعر قرن نهم، کتاب «بهارستان» خود را به سبک گلستان سعدی نوشت.	.25											
	ب) مهم ترین کتاب خواجه رشید الدین فضل الله همدانی «جامع التواریخ» است که به نثری مصنوع نوشته شده است.	.25											
	ج) مولوی عارف بزرگی است که در مثنوی معنوی و دیوان شمس بسیاری از مسایل عرفانی را بیان کرده است.	.25											
2	هر یک از موارد گروه «الف» در جدول زیر، مربوط به کدام یک از شخصیت های گروه «ب» است. (توجه: در گروه «ب» دو مورد اضافی است.)												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) او با تلفیق و در آمیختن عشق و عرفان، غزل فارسی را به کمال رساند .</td> <td>شمس قیس رازی</td> </tr> <tr> <td>ب) اثر معروف «المعجم فی معاییر اشعار العجم» از نخستین و مهم ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر است.</td> <td>سعدی</td> </tr> <tr> <td>پ) در کتاب «لعمات» خود سیر و سلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر بیان کرده است.</td> <td>حافظ</td> </tr> <tr> <td></td> <td>فخرالدین عراقی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>عطاملک جوینی</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	الف) او با تلفیق و در آمیختن عشق و عرفان، غزل فارسی را به کمال رساند .	شمس قیس رازی	ب) اثر معروف «المعجم فی معاییر اشعار العجم» از نخستین و مهم ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر است.	سعدی	پ) در کتاب «لعمات» خود سیر و سلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر بیان کرده است.	حافظ		فخرالدین عراقی		عطاملک جوینی
الف	ب												
الف) او با تلفیق و در آمیختن عشق و عرفان، غزل فارسی را به کمال رساند .	شمس قیس رازی												
ب) اثر معروف «المعجم فی معاییر اشعار العجم» از نخستین و مهم ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر است.	سعدی												
پ) در کتاب «لعمات» خود سیر و سلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر بیان کرده است.	حافظ												
	فخرالدین عراقی												
	عطاملک جوینی												
3	چرا در عصر مغول و تیمور، تاریخ نویسی رواج پیدا کرد؟	.5											

0/75	<p style="text-align: center;">سبک شناسی</p> <p>هر یک از ویژگی های زیر، مربوط به کدام یک از قلمرو های سه گانه سبک عراقی است؟</p> <p>الف) توجه به بیان و بدیع</p> <p>ب) کمی لغات فارسی اصیل و افزونی لغات عربی</p> <p>پ) رواج روحیه عرفانی و اخلاقی</p>	4								
.15	<p>علت اصلی کاسته شدن از صحت و اتقان مطالب و انحطاط فکری نثر سبک عراقی را بنویسید.</p>	5								
.15	<p>در قرن هفتم تا نهم، در قلمرو سبک عراقی قالب از رونق افتاد و قالب رواج یافت.</p>	6								
.125	<p>ملاً حسین واعظ کاشفی، کلیله و دمنه را به انشای خود ساده بازگرداند و آن را نامید.</p>	7								
1	<p style="text-align: center;">موسیقی شعر</p> <p>برای هریک از موارد زیر خوشه هجایی واژه را مشخص کنید و وزن آن را بنویسید.</p> <p>الف) کجایی:</p> <p>ب) می نوشتم:</p>	8								
1.5	<p>درنگ های منظم بیت زیر را بیابید و در جدول زیر قرار دهید:</p> <p style="text-align: center;">جان بلا دیده منم، گریه خندیده منم</p> <p style="text-align: center;">یار پسندیده منم، یار پسندید مرا</p> <table border="1" style="width: 100%; height: 40px; margin-top: 10px;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table>									9
1	<p>وزن واژه خوشه های زیر را بنویسید.</p> <p>الف) _ _ _ U _</p> <p>ب) _ UU _</p> <p>ج) UU _ _</p> <p>د) _ _ _ U</p>	10								
.125 .125	<p>در هر یک از عبارات های زیر، واژه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>الف) درنگ های پایان هر پایه، (مرز پایه های آوایی - همسنگی این پایه ها) را به ما نشان می دهند.</p>	11								

2	<p>بیت زیر را متناسب با پایه های آوایی تفکیک کنید. سپس وزن واژه و خوشه های هجایی هر یک را به طور کامل تقطیع کنید. (مرنجان دلم را که این مرغ وحشی ز بامی که برخاست مشکل نشیند))</p>	12						
.75	<p style="text-align: center;">زیبا شناسی</p> <p>در بیت زیر، تشبیه فشرده (بلیغ) غیر ترکیبی را بیابید و ارکان اصلی آن را بنویسید. منم کشتی در این بحر و نشاید که بر من باد سرگردان فرستی</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%;">تشبیه فشرده غیر ترکیبی</th> <th style="width: 33%;">مشبه</th> <th style="width: 33%;">مشبه به</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 30px;"></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	تشبیه فشرده غیر ترکیبی	مشبه	مشبه به				13
تشبیه فشرده غیر ترکیبی	مشبه	مشبه به						
.5	<p>در عبارت زیر، مجاز و قرینه را مشخص کنید. جهان خوردم و کارها را ندَم.</p>	14						
.75	<p>در بیت زیر، ادات تشبیه را بیابید و بنویسید. الف) این زبان چون سنگ و هم آهن و ش است و آنچه بجهد از زبان چون آتش است</p>	15						
.5 .5	<p>معنای (حقیقی) و (مجازی) را در واژه های مشخص شده، بررسی کنید. الف) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست مغز (معنی حقیقی): ب) بر آشت ایران برخاست گرد ایران (معنی حقیقی): که دون همتانند، بی مغز و پوست (معنی مجازی): همی هرکس کرد ساز نبرد (معنی مجازی):</p>	16						
.5	<p>تشبیه فشرده (بلیغ) ترکیبی در بیت زیر را به یک تشبیه گسترده تبدیل کنید. گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟ اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم</p>	17						
.5	<p>در کدام یک از بیت های زیر، واژه ی «سر» در معنی نهاده و در کدام، معنی نانهاده (مجاز) به کار رفته است؟ الف) نشسته برو شهریاری چو ماه ب) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی یکی تاج بر سر به جای کلاه چه خیالها گذر کرد و گذر نکرد خوابی</p>	18						

19	یک تشبیه گسترده بسازید که «درخت» در آن مشبه به باشد.	.15							
20	ارکان تشبیه را در بیت زیر نشان دهید. دانا چو طبله عطار است؛ خاموش و هنرنمای.	1							
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>مشبه</th> <th>مشبه به</th> <th>وجه شبه</th> <th>ادات تشبیه</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	مشبه	مشبه به	وجه شبه	ادات تشبیه				
مشبه	مشبه به	وجه شبه	ادات تشبیه						
21	در کدام بیت ، تشبیه فشرده (بلیغ) به کار رفته است ؟ ارکان آن را نشان دهید . الف) هیچ شک نیست که روزی اثر خواهد کرد ب) سینه باید گشاده چون دریا تیر آهی که به وقت سحر انداخته ایم تا کند نغمه ای چو دریا ساز								
22	نقد و تحلیل نظم و نثر متن زیر از کتاب « مرصاد العباد من المبدأ إلى المعاد » نجم الدین رازی از نویسندگان معروف سبک عراقی در قرن هفتم است . پس از خواندن متن زیر ، از نظر تاریخ ادبیات و زیباشناسی بررسی کنید: « پس از ابر کرم، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت در گل از گل دل کرد.»	1/5							
23	شعر زیر را بخوانید و به پرسش های زیر پاسخ دهید: آن یکی آمد در بازی بزد گفت من؛ گفتش «برو هنگام نیست» خام را جز آتش هجر و فراق رفت آن مسکین و سالی در سفر پخته شد آن سوخته؛ پس بازگشت حلقه زد بر در به صد ترس و ادب بانگ زد یارش که «بر در کیست آن؟» گفت یارش: « کیستی ای معتمد؟» بر چنین خوانی مقام خام نیست کی پزد کی وا رهند از نفاق؟ در فراق دوست سوزید از شرر باز گرد خانه انبار گشت تا بنجهد بی ادب لفظی ز لب گفت « بر در هم تویی ای دلستان» مثنوی معنوی مولوی	1 .15 1							
20	با آرزوی موفقیت برای شما								

